

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การจะพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้า ประสบความสำเร็จและมีประสิทธิภาพนั้น นอกจากการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีแล้ว ยังต้องพัฒนาคน ให้มีคุณภาพ และประสิทธิภาพ เพราะคนเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศให้ เจริญรุ่งเรืองไปได้ ดังแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (2549: 47) ได้ให้ ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพของคน “เนื่องจากคนเป็นทั้งเป้าหมายสุดท้ายที่จะ ได้รับ ผลประโยชน์และผลกระทบจากการพัฒนา ขณะเดียวกันเป็นผู้ขับเคลื่อนการพัฒนาเพื่อไปสู่ เป้าประสงค์ที่ต้องการ” ซึ่งสอดคล้องกับ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 (2542 : 5) และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (2551: 3-5) ที่กำหนด วิสัยทัศน์ จุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาคนให้เป็นผู้มีความสมบูรณ์พร้อมทั้งทางด้าน ร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม มีจริยธรรม และมีวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต มีการ ประพฤติปฏิบัติตน เป็นพลเมืองที่ดี มีพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต สามารถปรับตัวให้ก้าวทันการ เปลี่ยนแปลงที่เป็นไปอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะนักเรียนวัยรุ่นซึ่งมีบทบาท หน้าที่ความรับผิดชอบต่อ สังคม และจะเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศต่อไป

จากสภาพสังคมไทยที่เปลี่ยนแปลงในหลายด้านและอย่างรวดเร็ว มีผลให้นักเรียน วัยรุ่น ซึ่งจะเติบโตไปเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศตกอยู่ในภาวะที่สับสน มีความขัดแย้ง ในค่านิยม และมีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ ประกอบกับนักเรียนวัยรุ่นตอนต้นเองมีการเปลี่ยนแปลง ไปตามพัฒนาการของมนุษย์ในแต่ละช่วงวัย วัยรุ่นโดยทั่วไปจึงมักมีความสับสน ต้องการแสวงหา หรือสร้างเอกลักษณ์ ตลอดจนค่านิยมของตนเอง ต้องการเป็นที่ยอมรับของกลุ่มเพื่อน มีการเลียนแบบพฤติกรรมจากเพื่อน และบุคคลที่มีชื่อเสียง เพื่อให้ตนเองเป็นที่ยอมรับของกลุ่ม โดยขาดการคิดไตร่ตรอง และการอยู่ในสภาพแวดล้อมทางสังคมที่ยั่วเย้าให้กระทำผิด ยิ่งส่งเสริม ให้วัยรุ่นตอนต้นแสดงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ยิ่งขึ้น สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัดเชียงราย (<http://www.spchiangrai.com/statistic>) ได้รายงานสถิติเด็กและเยาวชนกระทำความ ผิดในความดูแลของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดเชียงราย มกราคม –

ธันวาคม 2550 มีจำนวนทั้งสิ้น 593 คน ในจำนวนนี้เป็นนักเรียน/นักศึกษา จำนวน 223 คน ส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และเป็นคดีเกี่ยวกับทรัพย์ 157 คน ซึ่งสอดคล้องกับ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2552: 29) ได้รายงานข้อมูลตัวเลขของเด็กที่ต้องคดีต่าง ๆ ต้องเข้าสถานพินิจมีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องนับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547 ถึงปัจจุบัน โดยตัวเลข ประมาณการในปี 2551 มีเด็กที่ถูกส่งเข้าสถานพินิจ จำนวน 42,102 คน เพิ่มจากปี 2550 ที่มีจำนวน 40,653 คน ซึ่งคดีอันดับต้น ๆ คือ คดีลักทรัพย์ที่แสดงถึงพฤติกรรมไม่ซื่อสัตย์สุจริต

นางลัทธิน วิรัชชัย และคณะ (2551: ง) ได้ศึกษาเรื่อง การสำรวจและสังเคราะห์ตัวบ่งชี้ คุณธรรมจริยธรรม ได้จัดลำดับความสำคัญของตัวบ่งชี้คุณธรรมจริยธรรมในสังคมไทยที่มีความจำเป็น และเร่งด่วน ตัวบ่งชี้คุณธรรมจริยธรรมที่สำคัญอันดับหนึ่ง คือ พฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต จากผลการศึกษาพบว่าพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตเป็นพฤติกรรมที่เกิดความเสื่อมถอยเป็นอย่างยิ่ง ในสังคมไทย ก่อให้เกิดปัญหา สร้างความเดือดร้อนให้ผู้อื่น เป็นภาระของสังคมในการกำกับควบคุม ดูแลผู้ที่ขาดพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต

สภาพปัญหาความเสื่อมถอยด้านพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตในสังคมไทยได้แพร่ระบาดมาถึงพฤติกรรมของนักเรียนวัยรุ่นตอนต้นด้วย เช่น นักเรียนมีพฤติกรรมหนีเรียน มั่วสุมในแหล่งอบายมุข ลักขโมยสิ่งของผู้อื่น ขาดระเบียบวินัย และหลีกเลี่ยงการปฏิบัติตามกฎระเบียบ ขอบังคับ ทำให้ปัญหาพฤติกรรมไม่ซื่อสัตย์สุจริตของนักเรียนวัยรุ่นตอนต้นรุนแรงขึ้นเรื่อย ๆ ส่งผลเสียเป็นวงกว้างต่อสังคม ทำให้ประเทศไทยมีปัญหาสืบเนื่องเพิ่มมากขึ้น

การส่งเสริม พัฒนาพฤติกรรมของนักเรียนวัยรุ่นตอนต้น ให้เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตสามารถทำได้หลากหลายวิธี เช่น การจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ ตามธรรมชาติของนักเรียนวัยรุ่น การประพฤติตนเป็นตัวอย่างที่ดีให้เห็นและทำตาม การฝึกฝนอบรม และการจัดกิจกรรมแนะแนว

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2546: 24) ได้กล่าวถึง การใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว เพื่อพัฒนาจิตและ/หรือพฤติกรรมของนักเรียนวัยรุ่นตอนต้น สรุปได้ว่า ชุดกิจกรรมแนะแนว ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรมแนะแนวหลายกิจกรรม ใช้เทคนิค/วิธีการที่หลากหลาย แต่มีวัตถุประสงค์เพื่อมุ่งเน้นการพัฒนาจิตหรือพฤติกรรมที่เฉพาะเจาะจง มีการนำแนวคิด หลักการ ทฤษฎีทางจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องมาใช้สร้างกิจกรรม โดยใช้กระบวนการกลุ่มซึ่งยึดผู้รับบริการเป็นสำคัญ เพื่อให้ผู้รับบริการเกิดการเรียนรู้จากการค้นพบด้วยตนเอง และเรียนรู้จากกลุ่ม รวมทั้งสามารถนำสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการร่วมกิจกรรมไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ เพื่อให้เป็นคนที่มีคุณภาพของสังคมไทย

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษา ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรม
 ชี้อัตย์สุจริต ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงราย จังหวัดเชียงราย
 โดยมุ่งหวังว่าจะนำผลที่ได้จากการศึกษาไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาพฤติกรรมชื้อสัตย์สุจริต
 ของนักเรียนวัยรุ่นตอนต้น ให้เติบโตเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพและมีคุณค่าของประเทศต่อไป

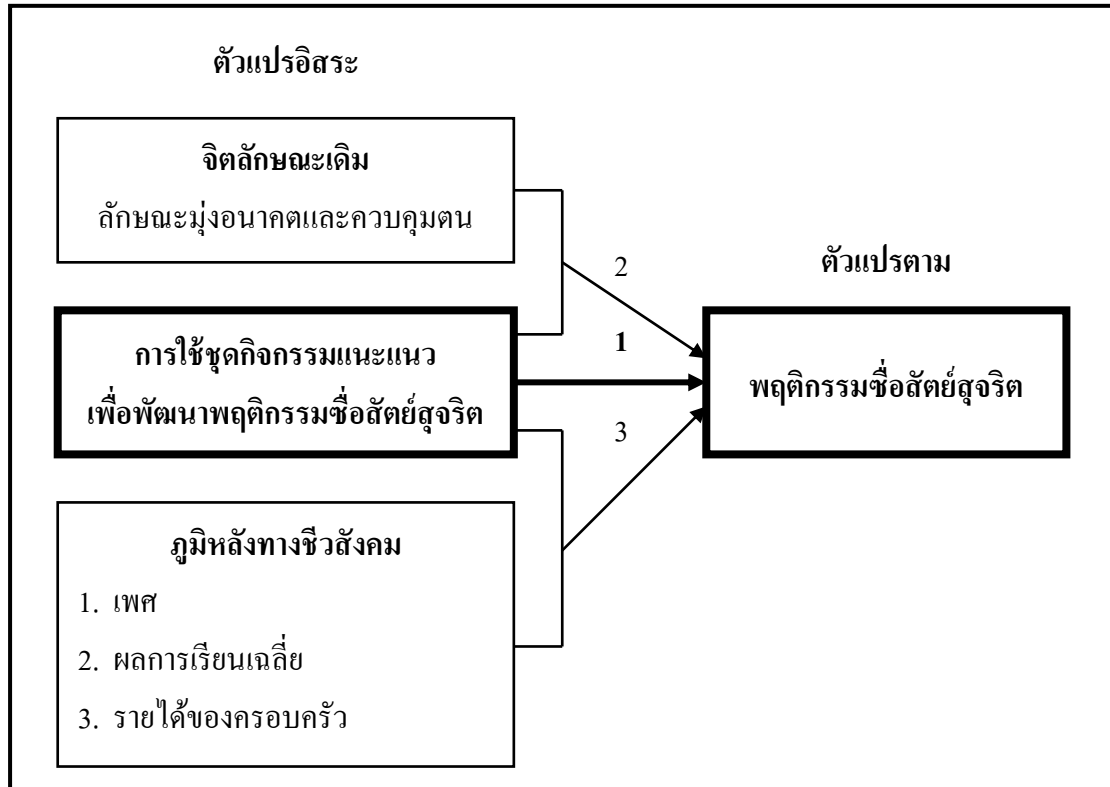
2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมชื้อสัตย์สุจริต ระหว่างนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้ใช้
 ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมชื้อสัตย์สุจริต และนักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้ใช้กิจกรรม
 แนะนำอื่น ๆ

2.2 เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมชื้อสัตย์สุจริตของนักเรียนกลุ่มทดลองที่มีลักษณะมุ่ง
 อนาคตและความคุมตนต่างกัน

2.3 เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมชื้อสัตย์สุจริตของนักเรียนกลุ่มทดลองที่มีภูมิหลัง
 ทางชีวิตสังคมต่างกัน

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย แสดงความเชื่อมโยงระหว่างตัวแปร

4. สมมติฐานการวิจัย

4.1 นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต จะมีพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้ใช้กิจกรรมแนะแนวอื่น ๆ

4.2 นักเรียนกลุ่มทดลองที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนต่างกัน เมื่อได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต จะมีพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตแตกต่างกัน

4.3 นักเรียนกลุ่มทดลองที่มีเพศ ผลการเรียนเฉลี่ย และรายได้ของครอบครัวต่างกัน เมื่อได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต จะมีพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตแตกต่างกัน

5. ขอบเขตการวิจัย

5.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

5.2 ประชากร

ประชากร เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2553 ของโรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงราย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย จำนวน 7 ห้อง นักเรียนจำนวน 351 คน

5.3 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

5.3.1 ตัวแปรอิสระ คือ การใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต

5.3.2 ตัวแปรสมทบ ได้แก่

- 1) ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน
- 2) ภูมิหลังทางชีวสังคม คือ เพศ ผลการเรียนรู้เฉลี่ย และรายได้ของครอบครัว

5.3.3 ตัวแปรตาม คือ พฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

6.1 พฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต หมายถึง การกระทำของบุคคลที่แสดงออกถึงการยึดมั่นความจริง ความถูกต้องดีงาม และความตรงไปตรงมา เป็นหลักในการดำเนินชีวิตทั้งต่อตนเอง ต่อผู้อื่น และต่อส่วนรวม พฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตครอบคลุม 3 องค์ประกอบ ดังนี้

6.1.1 พฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตต่อตนเอง หมายถึง การกระทำของบุคคลที่แสดงออกถึงการยึดมั่นความจริง ความถูกต้องดีงาม และความตรงไปตรงมา เป็นหลักในการดำเนินชีวิตต่อตนเอง ได้แก่ การยอมรับทั้งจุดเด่นและจุดด้อยต่างๆ ของตนเองได้ตามความเป็นจริง การพูดความจริง และการทำงานที่ได้รับมอบหมายด้วยตนเองจนสำเร็จ

6.1.2 พฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตต่อผู้อื่น หมายถึง การกระทำของบุคคลที่แสดงออกถึงการยึดมั่นความจริง ความถูกต้องดีงาม และความตรงไปตรงมา เป็นหลักในการดำเนินชีวิตร่วมกับ

ผู้อื่น ได้แก่ การปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างจริงใจ ตรงไปตรงมา การรักษาความลับสัญญาที่ให้ไว้กับผู้อื่น การไม่หลอกลวงผู้อื่น และการไม่นำสิ่งของหรือผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตน

6.1.3 พฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตต่อส่วนรวม หมายถึง การกระทำของบุคคลที่แสดงออกถึงการยึดมั่นความจริง ความถูกต้องดีงาม และความตรงไปตรงมา เป็นหลักในการดำเนินชีวิตต่อส่วนรวม ได้แก่ การปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับของหมู่คณะ ชุมชน และสังคม การไม่นำสมบัติของส่วนรวมมาเป็นของตน และการไม่เปิดเผยความลับของส่วนรวม

6.2 ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต หมายถึง กิจกรรมแนะแนวหลาย ๆ กิจกรรมประกอบกันเป็นชุด ซึ่งสร้างขึ้นโดยมีเป้าหมายเฉพาะเจาะจง เพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตของนักเรียนวัยรุ่นนตอนต้น

6.3 กิจกรรมแนะแนวอื่น ๆ หมายถึง กิจกรรมแนะแนวด้านส่วนตัว – สังคม ที่ใช้กันโดยทั่วไปกับนักเรียนวัยรุ่นนตอนต้น ซึ่งไม่ใช่ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต

6.4 ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน คือ ความสามารถในการคาดการณ์ไกล การเล็งเห็นผลดีหรือผลเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคต สามารถวางแผนปฏิบัติเพื่อรองรับผลดี หรือป้องกันผลเสีย ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต และสามารถปฏิบัติหรืองดเว้นการปฏิบัติเพื่อผลที่ดีกว่าที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

6.5 ภูมิหลังทางชีวสังคม ประกอบด้วย

6.5.1 เพศ คือ ลักษณะที่บ่งบอกความเป็นเพศชายหรือเพศหญิง

6.5.2 ผลการเรียนรู้เฉลี่ย หมายถึง ระดับความสามารถในการเรียนรู้หรือสติปัญญาของบุคคลที่ได้รับอิทธิพลมาจากพันธุกรรม และสิ่งแวดล้อม

6.5.3 รายได้ของครอบครัว หมายถึง ปริมาณรายได้ทั้งหมดที่สมาชิกทุกคนในครอบครัวได้รับในหนึ่งเดือน

6.6 นักเรียน หมายถึง วัยรุ่นตอนต้นที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2553 โรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงราย จังหวัดเชียงราย

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 7.1 ได้ข้อความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตด้วยชุดกิจกรรมแนะแนว
- 7.2 ได้ชุดกิจกรรมแนะแนวต้นแบบที่มีคุณภาพ เพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต และแบบวัดพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตที่มีคุณภาพ ซึ่งสามารถนำไปปรับใช้ได้เหมาะสมสำหรับนักเรียนวัยรุ่นตอนต้น
- 7.3 ได้แนวทางในการสร้างชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีคุณภาพเพื่อพัฒนาพฤติกรรมที่พึงประสงค์ด้านอื่น ๆ สำหรับนักเรียนวัยรุ่น
- 7.4 ได้แนวทางในการวิจัยเพื่อพัฒนาพฤติกรรมที่พึงประสงค์ด้านอื่น ๆ สำหรับนักเรียนวัยรุ่น